

Rekenkamer Zaanstad

Postbus 202
1000 AE Amsterdam

datum 4 juni 2020
ons kenmerk RZ_20_018
behandeld door E. Oppenhuis
cc Leden van de gemeenteraad
onderwerp beantwoording technische vragen Jeugdhulp

Beste Jeroen van der Tol,

Op donderdag 4 juni hebben we via de griffie uw drie aanvullende technische vragen gekregen over ons onderzoek *Jeugdhulp in Zaanstad*. Met het oog op de inhoudelijke behandeling vanavond hebben we deze per omgaande willen beantwoorden. Hieronder geven we elke keer eerst de vraag weer en daarna onze reactie.

Vraag 1: *In uw rapport komt vaak naar voren dat de organisatie op het terrein van jeugdhulp niet 'in control is'. U beveelt aan (aanbeveling 6) organisatorische verbeteringen te onderzoeken. Bent u van mening dat de afdeling Control voldoende is bemenst? Bent u van mening dat in voldoende mate wordt geïnvesteerd in ICT? Is dit ook onderdeel geweest van uw onderzoek?*

Antwoord Rekenkamer Zaanstad

In ons onderzoek hebben we op verschillende plekken geconstateerd dat de organisatie niet in control was. Dit bleek onder meer uit het niet op orde hebben van basale informatie over het gebruik van jeugdhulp en de daarmee samenhangende kosten. Daarnaast zagen we dat risico's rondom het nieuwe inkoopstelsel niet werden gemonitord, er geen structurele aandacht was voor (onderzoek naar) trends en ontwikkelingen, de opvolging van aanbevelingen uit ons eerdere onderzoek uit beeld was verdwenen en er pas recent is gestart met het opstellen van managementrapportages. Allemaal uitingen van een niet in control zijnde organisatie. Waarbij we overigens opmerken dat het hier niet alleen de afdeling Control betreft maar alle afdelingen die met de uitvoering van het jeugdbeleid van doen hebben.

We hebben in ons onderzoek niet gekeken naar de oorzaken van deze situatie. Dat is een onderzoek op zich en viel buiten de scope van ons rapport. Er zijn veel mogelijke oorzaken denkbaar waaronder die door u in de vraag zijn opgenomen: onvoldoende bemensing en ontoereikende ICT. In ons rapport geven we in de toelichting op de aanbeveling 6 nog 8 andere denkrichtingen waaraan in een onderzoek naar de oorzaken van de organisatorische problemen aandacht kan worden besteed.

Het begint echter met het erkennen dat er een organisatorisch probleem is. Gedurende het onderzoek hebben we daar niet echt veel van gemerkt. Uit de reactie van het college blijkt dat dit besef er nu wel is. In de reactie geeft het college aan de komende periode te werken aan een verbeterplan. Dat geeft vertrouwen.

Vraag 2: *Heeft u in uw onderzoek ook betrokken of tussen de jeugdhulp-aanbieders en de gemeente Zaanstad adequate informatie-uitwisseling kan plaatsvinden? Deze vraag gaat sec over de infrastructuur en applicaties voor de procesondersteuning en financiële ondersteuning tussen Zaanstad en de jeugdhulpaanbieders.*

Antwoord Rekenkamer Zaanstad

Er kan op een adequate manier informatie worden uitgewisseld tussen jeugdhulp aanbieders en de gemeente Zaanstad. Informatie vanuit het berichtenverkeer (dit is een landelijk vastgestelde standaard) geeft informatie over het gebruik van jeugdhulp en de declaraties geven zicht op de daarmee gepaard gaande kosten. Daarbij speelden in de onderzochte periode twee problemen:

- 1 De wijze waarop aanbieders omgingen met het berichtenverkeer was in 2018 niet op orde. Aanbieders waren zorg gestart zonder dit te melden via het berichtenverkeer.
- 2 Er waren in 2018 grote declaratieachterstanden.

Deze problemen waren in 2019 volgens de ambtelijke organisatie sterk verminderd maar nog steeds aanwezig, zoals ook uit het raadsvoorstel bij de jaarstukken van 2019 blijkt.

Vraag 3: In uw rapport heeft u het over tussentijdse voortgangsrapportages. Heeft u hiervan voorbeelden beschikbaar die qua opzet kunnen werken voor Zaanstad of heeft u anders een aantal kaders waarin dit rapport volgens u zou moeten voldoen.

Antwoord Rekenkamer Zaanstad

U verwijst hierbij naar onze aanbeveling 7: *Informeer de gemeenteraad regelmatig met schriftelijke rapportages over de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van jeugdhulpverlening en maak afspraken met de raad over de inhoud en frequentie daarvan.*

We deden deze aanbeveling omdat we zagen dat de raad weliswaar veelvuldig werd geïnformeerd, maar dat de informatie ad hoc en soms onzorgvuldig was. We wezen er op dat het zowel voor de kaderstellende als controlerende taak van de gemeenteraad belangrijk is dat hij periodiek op consistente wijze wordt geïnformeerd over ontwikkelingen in de jeugdhulp. Daarbij suggereerden we enkele onderwerpen die in deze rapportage zouden kunnen worden behandeld.

U vraagt verder om voorbeelden van voortgangsrapportages die zouden kunnen werken in Zaanstad. Voorbeelden waar u ter inspiratie naar zou kunnen kijken zijn de bestuursrapportages over het jeugdstelsel die door de gemeente Amsterdam worden opgesteld en de rapportage van de gemeente Den Haag over Jeugd en Wmo (beide zijn bijgevoegd). Het is echter aan het college om te komen met een goed voorstel over hoe de raad zal worden geïnformeerd en het is aan de raad om te beoordelen of hij dat voldoende vindt.

Ik hoop dat ik uw vragen hiermee afdoende beantwoord heb. Mocht u nog aanvullende vragen hebben dan kunt u met mij contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

dr. J.A. de Ridder
directeur Rekenkamer Metropool Amsterdam

